

ELTÉRŐ MÓDON KASZÁLT MOCSÁRRÉTI ÁLLOMÁNYOK TÁRSULÁSSZERKEZETI KÜLÖNBSEGEI AZ ŐRSÉGBEN

Szerző: Kun Róbert, MKK, KGA BSc, IV. évfolyam

Témavezető: Dr. Malatinszky Ákos, egyetemi docens, SZIE, MKK TTI, Természetvédelmi és Tájökológiai Tanszék

Az Őrség számos felhagyott, illetve nem megfelelően kezelt üde gyepterületén okoz kisebb-nagyobb problémákat a kezelés hiánya, valamint nem megfelelő volta. A különböző módon történő kezelés erőteljesen befolyásolja növényi fajkészletet, a társulások szerkezetét és ezzel összefüggésben az itt élő védett lepkefajok (*Maculinea spp.*) populációinak életét is. Jelenleg fő kérdéseink, hogy a kísérleti terület különböző állományaiban a kezelés típusa, illetve ezzel összefüggésben a *Solidago gigantea* jelenlétének mértéke milyen mértékben differenciálja az állományokat a fajkészlet és a növényi szerkezet tekintetében. Transzszekt felvételezéseinket Magyarszombatfa mellett a Kerka-vidék (Hetés) kistáj északnyugati részén folytattuk 2013 májusában és augusztusában. Hat területet hasonlítottunk össze, melyek kaszálási módja eltérő, illetve a *S. gigantea* különböző mértékben kolonizált. A vizsgálat 6 db 52 m hosszú, illetve 8-8 db 5 m-es rövid transzszekt segítségével történt. A transzszekt mentén 5x5 cm-es, egymást érő mikrokvadrátok segítségével feljegyeztük az egyes növényfajok jelenlétét. Transzszekt vizsgálatainkat kiegészítettük 2014 májusában 0,5 m x 0,5 m-es kvadrátokban történő biomassa mintavételezéssel és a *S. gigantea* egyedszámának és átlagmagasságának megállapításával.

Megállapítottuk, hogy a kaszálatlan területen amellet, hogy a *S. gigantea* domináns fajként volt jelen, a fajkészlet, a diverzitás, illetve a koordináltság tekintetében is jelentősebb degradáció tapasztalható, mint az egyszer kaszált állományokban, melyet a Shannon diverzitás alapján számolt CV% is igen érzékletesen mutatott. A biomassa és egyedszám értékelések segítségével is alátámasztottuk a kezelések és a *S. gigantea* differenciáló hatását, valamint a transzszekt felvételezési módszer pontosságát. Ezen adatokat regressziós vizsgálatoknak is alávetve szignifikáns különbségek adódtak az állományok között, valamint a *S. gigantea* egyedszáma és fitomassa-produkciója is korrelált. Lényeges eredmény, hogy bár a *S. gigantea* sok helyen igen nagy denzitással van jelen (pl. az évi egyszer kaszált területeken), a fajkészletet és a gyepterkezetet mégsem degradálta túl jelentősen a legjobb szerkezetű és állapotú, kétszer kaszált állományokhoz hasonlítva.